

Regiondirektörens rapport

8 maj 2019

GÄLLER FÖR VERKSAMHET

Region Norrbotten

PUBLICERINGSDATUM

[Publiceringsdatum Quickpart]

DOKUMENT-ID

ARBGRP583-382524020-632

ANSVARIG

Anneli Granberg

VERSION

0.16

UPPRÄTTAD AV

Kirsti Jussila

Innehållsförteckning

Regiondirektörens rapport	1
Aktuella händelser	3
Ägarsamråd och årsstämmor genomförda	3
Brexit	3
Norra Sverige överens om gemensam EU-politik	3
Regionen i lokala medier	4
Ny fastighetschef	4
Antibiotikasmarta sjuksköterskor införs	4
Information om verksamhet	5
Rapport från utvecklingsrådet.....	5
Förnyelse av Region Norrbottens medlemskap i nätverket hälsofrämjande hälso- och sjukvård (HFS)	5
Organisations- och beslutsstruktur för kunskapsstyrning	6
Genomförandekraft för förnyelse	6
Patientsäkerhet 2019	7
Byggprojekt Sunderby sjukhus	8
Ledningsrapport mars månad	10
Bilagor:	10

Aktuella händelser

Ägarsamråd och årsstämmor genomförda

Ägarsamråd och årsstämmor för de region- och kommunägda bolagen BD Pop AB, Energikontor norr AB, Filmpool Nord AB, Investeringar i Norrbotten AB och IT Norrbotten AB har genomförts under mars och april.

Vid ägarsamråden presenterade verkställandedirektör och ordförande bolagets verksamhet. Ägarsamråden konstaterade att verksamheten är omfattande och bolagen välskötta.

Förändringar i styrelsen gjordes för tre av fem bolag. För BD Pop AB utsågs Anders Granberg till ny styrelseordförande efter avgående Tony Järleström. Energikontor Norr AB avgick Anders Granberg och ersattes av Ella Jonsson. Två ledamöter, Ingrid Bergman och Clas Gunnarsson, ersattes i Filmpool med Kristina Börjesson och Charlotta Denward.

Inga förändringar gjordes i styrelserna för Investeringar i Norrbotten och IT Norrbotten.

För samtliga bolag beviljades styrelse och VD ansvarsfrihet vid årsstämman

Brexit

Med anledning av Storbritanniens utträde ur EU och den befarade effekt som detta har på Region Norrbotten avseende eventuell brist på medicintekniska produkter, hjälpmedel och läkemedel har regionen sammankallat en arbetsgrupp. Gruppen består av företrädare för medicinteknik, läkemedel, inköp/upphandling samt hjälpmedel. Uppdraget har varit att identifiera produktgrupper där risk för bristsituation på verksamhetskritiska produkter kan uppstå i enlighet med rekommendationer från SKL.

Utifrån de aktiviteter som genomförts har inga kända risker för Region Norrbotten identifierats.

Regionen har fortsatt direktkontakt med Läkemedelsverket och SKL för att följa den europeiska utvecklingen och sammankallar arbetsgruppen vid behov för vidare aktiviteter.

Nytt datum för Storbritanniens utträde är 31 oktober 2019.

Norra Sverige överens om gemensam EU-politik

Den 28-29 mars samlades politiker från de fyra nordligaste länen i Luleå för att tillsammans anta gemensamma ställningstaganden i EU-politiska frågor. De fyra nordligaste länen antog tre gemensamma politiska positionsdokument för att påverka EU i frågor som berör norra Sverige.

Vid de tillfällen då EFNS arrangeras antas ett antal positioner för att de fyra nordligaste länen ska enas om gemensamma målsättningar och linjer i EU-politiken. Under konferensen har forumet enats om tre gemensamma positioner:

- Fortsatt focus på smart specialisering
- Unika tillgångar för utvecklingen av EU:s rymdverksamhet
- EU:s framtida sammanhållningspolitik

De antagna positionerna kommer nu föras vidare i påverkansinsatser mot regering, departement, EU-parlamentariker, EU-kommissionen och berörda instanser på EU-nivå.

Närmare 200 politiker och tjänstemän från de fyra nordligaste länen deltog vid forumet och vid antagandet av positionerna.

Regionen i lokala medier

Sammanslagningen av tandvårdskliniker inom Folktandvården i Luleå har fått utrymme i medierna. Det är Bergnäsets och Gammelstads tandvårdskliniker som slås ihop med tandvårdscentralen i centrala Luleå. Här är värt att poängtera att det rör sig om en sammanslagning, inte en nedläggning utan verksamhet och personal flyttar med till centrala Luleå.

I lokala tidningar har man kunnat läsa om 15-åriga ”Amanda” som har ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) och dyslexi. I artikeln berättar Amandas mamma om svårigheterna att få kontakt med Barn – och ungdomspsykiatri (BUP) och hur dotterns mediciner har tagit slut och inget nytt recept finns. Det beskrivs hur BUP och ansvariga politiker har fått kritik i en utredning. När man läser artikeln kan man tro att Amanda bor i Norrbotten och att problemen som beskrivs finns inom BUP i Region Norrbotten. Så är inte fallet utan Amanda bor i en helt annan del av landet. Den bristande tydligheten kring detta har påtalats till ansvarig utgivare.

Ny fastighetschef

Den nya fastighetschefen heter Sari Ekblom och hon börjar sitt arbete på Region Norrbotten den 2 maj. Sari har senast arbetat på Peab som regionchef och har lång erfarenhet både inom privat och offentlig sektor. Hon har även arbetat många år som ledare inom byggbranschen.

Antibiotikasmarta sjuksköterskor införs

Antal norrbottningar som konstaterats vara bärare av bakterier resistenta mot antibiotika har ökat kraftigt de senaste tio åren. Screening-undersökningar från 2018 visar på drygt 300 smittade patienter i länet, men betydligt fler är bärare utan att veta om det.

En av huvudorsakerna till problemet är oaktsam antibiotikaanvändning. Det är viktigt att rätt antibiotikum används när det behövs så att vi inte slösar bort våra enda vapen i kampen mot infektionssjukdomarna.

Sjukvården i Norrbotten gör ett bra jobb för att förebygga infektioner med resistenta bakterier, men trots detta är vårdrelaterade infektioner en av vårdens vanligaste patientsäkerhetsrisker och antibiotikaanvändningen är orimligt hög, framför allt på sjukhusen.

Några av de viktigaste verktygen för att stoppa den skrämmande utveckling som vi ser idag är infektionsverktyget för uppföljning, följsamhet till Stramas anvisningar för antibiotikaförskrivning och de basala hygien- och klädrutinerna.

Projektet Antibiotikasmarta sjuksköterskor startar till att börja med på sjukhusen. Det handlar om att engagera sjuksköterskor att i det dagliga arbetet

föra en reflekterande dialog med läkaren kring patienternas antibiotikaanvändning.

Information om verksamhet

Rapport från utvecklingsrådet

Breddinförande boknings - och resursoptimering inom tandvården

Folktandvården kommer nu att starta en förstudie med syfte att ta fram en underlag för beslut om en bred etablering av det pågående testen av boknings- och resursoptimering (Folktandvården Direkt)

Införande av lättakuten ytterligare hälsocentraler

Tre hälsocentraler inom Piteå Närsjukvårdsområde (Hortlax hc, Hällans hc och Arjeplog hc) kommer inom kort att starta införandet av konceptet lättakuten som tidigare testats, utvärderats och införts vid Piteå hälsocentral.

Förnyelse av Region Norrbottens medlemskap i nätverket hälsofrämjande hälso- och sjukvård (HFS)

För att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet har region Norrbotten ansökt om förnyat medlemskap i det nationella nätverket hälsofrämjande hälso- och sjukvård (HFS) för perioden 2019-2022. Regionen har varit medlem i nätverket sedan 2011 och förnyat medlemskap söks vart 4:e år. HFS-nätverkets verksamhetside är att gemensamt driva utveckling av en jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård för patienter, medarbetare och befolkning, detta med visionen om en god och jämlik hälsa. Ett medlemskap i HFS-nätverket bidrar till att sprida kunskap, ge inspiration och påverka genom de unika arenor som nätverket skapar via ömsesidigt lärande mellan alla landets regioner. Idag är alla regioner med i nätverket för hälsofrämjande hälso- och sjukvård.

Nätverket fyller en viktig funktion för att stötta regionerna i att uppfylla det 8:e folkhälsomålet ” En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård”.

HFS-nätverket arbetar utifrån fyra perspektiv, styrning och ledning, patient, medarbetare och befolkning.

Som medlem i nätverket åtar man sig bland annat att:

- driva och utveckla det hälsofrämjande arbetet inom de fyra perspektiven, styrning och ledning, patient, medarbetare och befolkning.
- utse processledare för det hälsofrämjande arbetet genomföra en årlig indikatormätning av det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet
- sprida information och erfarenheter på nationell och internationell nivå om utvecklingen av det hälsofrämjande arbetet
- delta aktivt i nätverkets temagrupper samt övrigt nätverksgemensamt arbete

Region Norrbottens medlemskap blir en viktig plattform för det interna arbetet med Norrbottens folkhälsost strategi.

Regionens hälsofrämjande arbete under perioden 2015-2018 beskrivs i rapporten ”Stärka det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet”

Organisations- och beslutsstruktur för kunskapsstyrning

Kunskapsstyrning handlar om att utveckla, sprida och använda bästa kunskap. Målet med kunskapsstyrning är att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte. För att det ska bli verklighet behöver regionerna utveckla ett lärande system och fördjupa samarbetet internt, med andra regioner och med den nationella nivån.

Utvecklingen av kunskapsstyrningsorganisationen sker på såväl nationell, sjukvårdsregional som på lokal nivå. Nu har Region Norrbotten tagit första steget för en utvecklad organisations- och beslutsstruktur gällande kunskapsstyrningen på lokal nivå. Det innebär att arbetet nu påbörjas med att inrätta en ledningsgrupp för kunskapsstyrning och ett tillhörande arbetsutskott.

Uppdraget för ledningsgruppen kommer att fastställas under våren. Övergripande kommer uppdraget omfatta en struktur för att Region Norrbotten ska ta ett helhetsgrepp och arbeta med ett helhetsperspektiv på införande av nationella riktlinjer, införande av nya läkemedel och ny medicinsk teknik.

I ledningsgruppen för kunskapsstyrning kommer representanter från såväl vårddivisionerna som stabsledning ingå.

Utvecklingen av regionens struktur för kunskapsstyrning har nära koppling till frågor som forskning, utveckling och implementering och leds av Utvecklingsavdelningen där regionens strateg för kunskapsstyrning har sin placering.

Genomförandekraft för förnyelse

För att klara den omställning som hälso- och sjukvården står mitt i arbetar regionen utifrån strategin Vägen till framtidens hälsa och vård år 2035.

För att fokusera och skapa genomförandekraft i omställningsarbete behöver strategins målbild delas av alla medarbetare. Genom en rad olika material och aktiviteter får chefer och medarbetare stöd i förnyelsearbetet. Ett exempel är Genomförandekraft, en seminarie- och reflektionsserie som drar igång i vår. Den vänder sig i första hand till chefer och medarbetare som arbetar med utveckling, men alla medarbetare inbjuds till seminarierna.

Genom konceptet Genomförandekraft får chefer och utvecklare information och inspiration via seminarier och möjlighet till reflektion via lokala reflektionscaféer. Regionen levererar informationen via en ny väg, mobilkanalen. Inför varje seminarium får man, via mobilkanalen, bl. a information och presentation av föreläsaren samt reflektionsfrågor.

Syftet med Genomförandekraft är att ge chefer kraft, inspiration och utrymme för reflektion för att leda omställningen mot hälsa och vård år 2035. Genomförandekraft ska också:

- bidra till att fördjupa förståelsen för den omställning som pågår av hälso- och sjukvården,
- utveckla kunskapen kring strategins målområden och hur cheferna kan driva förnyelsearbetet
- bidra till att skapa engagemang och motivation hos regionens chefer

Patientsäkerhet 2019

Aktuella tillsynsärenden

Under oktober 2018 tillsynade Inspektionen för vård (IVO) och omsorg Region Norrbottens systematiska patientsäkerhetsarbete inom primärvården. I början av april har IVO:s beslut kommit. IVO riktar kritik inom fyra områden; det systematiska patientsäkerhetsarbetet inom primärvården, utredningar av lex Maria, uppföljning av planerad vård eller behandling och förskrivning av läkemedel vid regionens hälsocentraler. IVO kommer att följa upp åtgärder relaterade till kritiken och arbete med förbättrande åtgärder är påbörjade.

IVO riktar kritik till vårdgivaren i ett beslut där de tillsynat blodcentralerna i länet utifrån lagen (2006:296) om blodsäkerhet. Kritiken riktas främst mot att godkännande av blodgivare efter 65 års ålder genomförs av biomedicinsk analytiker och inte av legitimerad läkare. IVO menar att den uppgiften inte kan delegeras.

IVO har öppnat en verksamhetstillsyn som riktar sig mot ambulansen i Kiruna. Syftet är att granska hur Region Norrbotten säkerställer en god och säker vård. En del i verksamhetstillsynen berör beslutsunderlag, dokumentationen och rutiner för ambulansen när det bedöms att patienten kan hänvisas till en annan vårdnivå.

I mars öppnade IVO en nationell tillsyn av samordningen runt barn med psykisk ohälsa. I Norrbotten är de Barn- och ungdomspsykiatri i Piteå som är uttagna. Syftet är att tillsynen ska bidra till förbättrad samordning av vård och omsorg för barn med psykisk ohälsa.

I början av april har IVO inlett en tillsyn av vårdgivarens vidtagna åtgärder gällande klagomål på hälso- och sjukvården. Tillsyn omfattar de klagomål som IVO överlämnat till vårdgivaren för utredningen enligt förändrad klagomålhantering.

Lex Maria

Under mars har tillkommit sju nya ärenden, varav fem suicider. Hittills i år innebär det att tio ärenden rörande suicid har påbörjats, mot 16 under hela 2018. Det är svårt att se någon röd tråd eller gemensam nämnare. Fem av ärendena rör vuxenpsykiatri Luleå-Boden, två ärenden på vuxenpsykiatri i Piteå, två ärenden på inom primärvård och ett ärende på Kiruna sjukhus.

Utredningstiderna från påbörjande av händelseanalys till färdigt ärende förblir oacceptabelt långa. Av årets ärenden är endast två anmälda till IVO, de övriga är under utredning. Av 2018 års ärenden är fortfarande tre inte inskickade. Av 41 anmälda ärenden 2018 begärde IVO kompletterande uppgifter i tio fall, dvs nästan var fjärde utredning bedömdes som ofullständig.

Resultatet från nationella mätningarna av trycksår 2019

Varje år deltar Region Norrbotten i de nationella mätningarna av trycksår. Förekomsten av trycksår mäts på alla inneliggande patienter en särskild dag. Mätningen omfattar observation, riskbedömning och journalgranskning. Syftet med trycksårsmätningen är att resultaten ska användas i det systematiska förbättringsarbetet. I årets mätning som genomfördes i mars deltog 376 patienter. Totalt identifierades 71 trycksår. Det innebär att 19,7 procent av patienterna i mätningen hade ett eller flera trycksår. Jämfört med tidigare är det så att andelen patienter med trycksår har ökat i Region Norrbotten. En förklaring till detta bedöms vara att andelen patienter med risk för att drabbas för trycksår är hög i Norrbotten. Hit hör de som är 70 år och äldre, är sköra och har sjukdomstillstånd som ökar benägenheten för trycksår. Resultatet visar även att ca hälften av patienterna redan hade trycksår vid ankomst till sjukhuset.

Inom slutenvårdens verksamheter pågår sedan flera år tillbaka utvecklingsarbete som syftar till att tidigt identifiera patienter med ökad trycksårsmått samt att planera och starta upp förebyggande/behandlande åtgärder. Dokumentation för riskbedömningar har utvecklats och årets resultat visar att utvecklingsarbetet gett resultat genom att andelen patienter som blivit riskbedömda och fått åtgärder insatta har ökat och att dokumentationen har förbättrats. Utvecklingsarbetet att förebygga trycksår pågår kontinuerligt och är ett prioriterat område inom regionen.

Patientsäkerhetsrond med högsta ledningen

I april har patientsäkerhetsrond genomförts på folktandvården i Kalix. Divisionschef, cheftandläkare och representanter från Funktionsområde Patientsäkerhet diskuterade patientsäkerhetsfrågor tillsammans med den lokala verksamhetsledningen, personal och patienter. I och med denna patientsäkerhetsrond har alla verksamhetsområden inom Folktandvården genomfört en patientsäkerhetsrond.

Byggprojekt Sunderby sjukhus

Regionstyrelsen godkände 2013 en reviderad utvecklingsplan, som underlag för den fortsatta planeringen av Sunderby sjukhus. Planen innehöll förslag på sex utvecklingssteg, där etapp DE avsåg akutsjukvård, etapp B psykiatri och etapp C en nybyggnation, huvudsakligen för mottagning och behandling. Dessa tre etapper hade samtidigt den högsta prioriteten, i fallande prioriteringsordning.

Efter regionsstyrelsens godkännande, under 2018, av finansieringen för de två högst prioriterade byggprojekten, etapp DE och etapp B, är dessa nu under genomförande.

PEAB bygger etapp DE, akutsjukvård, och befinner sig nu med gjutningen av betongstommen på plan 4, det vill säga på det våningsplan där röntgen senare kommer att flytta in. Arbetena löper på bra, med undantag av januari månad när kyla och vind försenade stomresning och rivning av den gamla ambulanshallen. I dagsläget ligger man 4 veckor efter tidplan. PEAB har lovat att ta igen denna försening innan semestern.

Störningar i vården är så här långt mindre än befarade. Vissa byggmoment läggs nu huvudsakligen på kvällstid för att undvika att störa det planerade operationsprogrammet.

NYAB bygger etapp B, psykiatribyggnaden, och befinner sig nu med gjutning av betongstommen på plan 3, det vill säga på det våningsplan där bland annat psykiatriens akutmottagning kommer att flytta in. Arbetena löper på mycket bra och man har en mindre försening på två veckor som kommer att vara inarbetad till semestern.

Förstudie avseende byggnad 105

När den nya psykiatribyggnaden står klar, våren 2021, flyttar psykiatriverksamheten ut från dagens lokaler i byggnad 105. Från den tidpunkten kan de frigjorda ytorna användas för annan vårdverksamhet. När Sunderby sjukhus byggdes i slutet av 1990-talet anpassades grundläggningen av byggnad 105 till att senare kunna byggas på med ytterligare ett eller två våningsplan. Det är en möjlighet som kan utnyttjas nu, och endast nu, när de två underliggande våningsplanen kommer att tömmas på verksamhet.

Prioriterade verksamheter

Byggprojektledningen för Sunderbyprojekten har i samverkan med division Länssjukvård och division Närsjukvård gjort en genomgång och en prioritering av de förslag som ingick i utvecklingsplanen, etapp C.

De verksamheter som har mest angelägna behov av nya lokaler är:

1. Gemensam onkologisk mottagning och behandlingsenhet
Huvuddelen av verksamheten finns i dag i provisoriska lokaler i byggnad 106, plan 2.
2. Njurmedicin inklusive dialysverksamheten
För att möta dagens behov av dialyser behövs fler dialysplatser. Med tanke på ökningen av multiresistenta bakterier och ökningen av andra smittsamma sjukdomar behövs fler enkelsalar.
3. Logopeder och kuratorer
För att bereda mer plats för ögonsjukvården vid Sunderby sjukhus kommer logopeder och kuratorer från 2019 att finnas i provisoriska lokaler. Här behöver det tillskapas permanenta lokaler.

Förstudie över vad som kan inrymmas i byggnad 105

En förstudie har påbörjats med målsättningen att säkerställa vilka enheter som kan inrymmas i byggnad 105, inklusive eventuellt ytterligare våningsplan, och med vilka samband. Vidare ska förstudien beskriva entréer och kommunikationsvägar till övriga delar av sjukhuset.

Förstudien ska även innehålla en kostnadsuppskattning av om- och tillbyggnader. Studien ska vara klar senast den 31 oktober 2019.

Konstnärlig utsmyckning

Regionstyrelsen har avsatt sex mkr till konstnärlig utsmyckning i anslutning till de två stora byggprojekten. Anbudstävlan går under april månad ut avseende två stora sjukhusövergripande konstprojekt:

Fontänskulptur

Sjukhuset är förbundet med patienthotellet Vistet genom en glasad gång. Hotellet som kompletterar sjukhuset är ett hälsofrämjande hotell med möjlighet för patienter, anhöriga och vänner att bo över. Sjukhusbyggnaden mitt emot har en restaurang närmast hotellbyggnaden. Mellan de båda byggnaderna finns en uteplats med en redan existerande damm. Det har beslutats att låta dammen och platsen få liv genom en fontänskulptur.

Tre konstnärer kommer att få konkurrera om uppdraget att utforma en fontänskulptur som ska förhålla sig till geografi, historia, verksamhet eller på annat sätt utmärka sig som platsspecifikt. Det finns en önskan att fontänskulpturen ska bli en symbol för Sunderby sjukhus.

Gestaltad känsla av vatten

När sjukhuset invigdes fanns ett vattenfall innanför huvudentrén. Med glastakets stora ljusinsläpp gav det både en visuell och hörbar fridfull miljö inne i sjukhuset. Vattenfallet har sedan en längre tid tagits ur drift, av tekniska och miljömässiga skäl. Den gråa granitväggen kommer att vara kvar.

Tre konstnärer kommer att få konkurrera om utförandet av en konstnärlig gestaltning, utan vatten, som visuellt och hörbart återskapar en känsla av vatten och ge en vilsam inverkan på besökarens vistelse samt bidra till en välkomnande känsla.

Ledningsrapport mars månad

Bilagor:

Ledningsrapport mars månad 2019